

PLA DE PROJECCIÓ EXTERIOR DE VILAFRANCA DEL PENEDÈS 2014 – 2017

DOCUMENT SINTÈTIC

INTRODUCCIÓ

L'Ajuntament de Vilafranca del Penedès ha elaborat el seu primer Pla de Projectió Exterior per al període 2014 – 2017. Aquest fet marca la voluntat política de l'equip de govern de treballar l'acció exterior i internacional de Vilafranca en un entorn geogràfic i institucional més ample i plantejar-ho com una tasca en la qual està implicat tot el municipi.

El Pla es concep com un document de planificació estratègica a mitjà termini que ha de permetre reforçar l'activitat internacional que ha vingut desenvolupant el municipi al llarg dels darrers deu anys. El Pla és una eina que facilita la definició d'estratègies operatives, que prioritza i jerarquitzava les actuacions a realitzar i que mobilitza les energies dels diferents actors al voltant d'objectius acordats mútuament.

L'Ajuntament s'ha marcat un termini de 4 anys per posar en marxa i realitzar les activitats que formen part del Pla. Aquest termini marca a la vegada una fita clara al terme de la qual s'avaluaran dels avenços aconseguits i dels resultats obtinguts.

Vilafranca del Penedès, amb l'aprovació del Pla de Projectió Exterior, se situa com un municipi pioner i capdavanter dins de l'àmbit de Catalunya, per ser un dels primers municipis catalans en abordar de manera integral i planificada la seva projecció exterior.

VILAFRANCA DEL PENEDÈS

Vilafranca del Penedès és un municipi de la demarcació de Barcelona de 39.000 habitants. Vilafranca del Penedès és una de les ciutats mitjanes més importants de Catalunya per la situació estratègica, les bones comunicacions i perquè és la capital de la comarca de l'Alt Penedès, amb una forta tradició vinícola. Està situada en una regió agro-industrial en la qual el 80% de la terra està destinada a la vinya, fet que ha marcat el caràcter, la cultura i les seves

tradicions. Vilafranca del Penedès es troba a només 60 quilòmetres de Barcelona, ciutat amb la qual disposa d'una bona comunicació, el que permet la creació de sinergies i l'aprofitament del potencial internacional i la capacitat d'atracció de la capital catalana. Principals actius de Vilafranca del Penedès:

- Capital d'un territori mediterrani i d'una de les regions vinícoles més importants i atractius, que representa actualment la primera ruta enoturística de l'estat espanyol.
- Teixit productiu i empresarial fortament articulats al voltant del sector del vi, en una zona que abasta fins a tres denominacions d'origen (DO Penedès, DO Cava, DO Catalunya).
- Situació geoestratègica i principal zona de desenvolupament sostenible entre una metròpoli com Barcelona i una gran ciutat com Tarragona.
- Fort arrelament de la tradició i de la història en el seu patrimoni material i immaterial.

- Referent en matèria de festes populars i cultura tradicional, com ho demostra la importància de la seva Festa Major, i alhora una ciutat dinàmica en termes de cultura actual (Vijazz, Festival Most, Videt).
- Forta cohesió del territori i una gran capacitat d'integració social a través dels castellers i de les activitats de cooperació i solidaritat.
- Articulació dels diferents actors del territori per avançar cap a un millor aprofitament energètic i una major ecosostenibilitat.

COMPROMÍS INTERNACIONAL

El Pla de projecció exterior de Vilafranca del Penedès sorgeix de la trajectòria internacional del municipi desenvolupada al llarg dels darrers anys. L'Ajuntament de Vilafranca del Penedès disposa d'un Servei de Relacions Internacionals des de fa deu anys i d'un regidor de Relacions Internacionals responsable d'impulsar i coordinar les actuacions de caràcter internacional del municipi.

A continuació es recullen les principals activitats amb dimensió internacional que porten a terme els diferents serveis de l'Ajuntament i que seran reforçades a través de la implementació del Pla de projecció exterior:

- Relacions Internacionals: relacions actives amb les ciutats agermanades europees (Bühl, Melzo i Novo Mesto); presència i presa de responsabilitats importants en les xarxes de ciutats relacionades amb el vi, com l'Associació Espanyola de Ciutats del Vi (ACEVIN) i la Xarxa Europea de Ciutats del Vi (RECEVIN), en la qual Vilafranca assumeix el Secretariat General; suport a projectes estratègics de l'Ajuntament d'àmbit europeu i internacional; coordinació de l'activitat internacional de l'Ajuntament.
- Promoció Econòmica: participació en el programa CREAMED (xarxa de viviers d'empreses en l'Euroregió Pirineus-Mediterrània); suport al sector vitivinícola en el marc d'INNOVI (Clúster Vitivinícola de Catalunya); diversos programes de suport al creixement i internacionalització d'empreses a través de la Diputació de Barcelona i de la Generalitat de Catalunya; creació de l'ESCAVI (Escola Superior del Cava i del Vi) .
- Turisme: promoció i difusió de festes populars, festivals i activitats culturals; promoció del programa d'Enoturisme Penedès i d'activitats vinculades al turisme de convencions.
- Medi Ambient: participació activa en la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat; adhesió al Pacte d'Alcaldes i Alcaldesses per a la Prevenció del Canvi Climàtic; projecte "Vinyes per calor" en el marc del Programa Life, per tal d'impulsar una estratègia sostenible per proporcionar calor i fred als cellers amb la biomassa que genera el territori.
- Cultura: suport als festivals i activitats culturals destacats, tant tradicionals, com la Festa Major, com de nova creació, com el VIJAZZ i el MOST Festival, que associen maridatge de vins i caves amb jazz i cinema internacional; la dinamització del Museu de les Cultures del Vi de Catalunya (VINSEUM) i la preparació dels actes vinculats a la Capitalitat de la Cultura Catalana que acollirà Vilafranca el 2015.

- **Educació:** intercanvis escolars internacionals i activitats de sensibilització per apropar el projecte de construcció europea així com la realitat d'altres països a la població més jove del municipi.
- **Cooperació:** cooperació directa amb el Marroc (Chefchaouen), Uruguai (Departament de Canelones) i Nicaragua (Puerto Cabezas); participació activa en la xarxa LocalMed Marroc entre municipis de Barcelona i comunes del Marroc; finançament de projectes d'ONGD; sensibilització de la població als temes internacionals i agermanament amb Puerto Cabezas (Nicaragua).
- **Comunicació:** projecció de la imatge de la ciutat; comunicació i difusió en les xarxes socials.

Juntament a les actuacions exteriors i internacionals dels serveis municipals, el Pla de Projecció Exterior també integra les accions de promoció exterior i els vincles internacionals, així com les iniciatives per atraure oportunitats desenvolupades per diferents actors del territori.

Així, són destacables les actuacions de les grans empreses vinícoles que treballen des de fa temps a escala internacional, que exporten volums del 60% de la seva producció, produeixen en d'altres continents i desenvolupen una intensa activitat de captació de

fluxos d'enoturisme. Paral·lelament, els cellers petits i mitjans, juntament amb el Consell Regulador de la DO Penedès, han fet una aposta per convertir-se en la primera DO 100% ecològica, per l'impacte que pot generar en termes de qualitat i de posicionament. A la vegada, des del teixit associatiu i la DO Penedès s'estan realitzant campanyes

conjuntes per a la promoció dels vins del Penedès i es col·labora en l'organització d'esdeveniments culturals vinculats al vi, que ja estan consolidats i gaudeixen d'un fort ressò en l'àmbit català i estatal (i fins a cert punt, internacional), com els festivals Most o Vijazz.

Paral·lelament, és molt destacable també la capacitat d'organització, comunicació i projecció externa d'una entitat com els Castellers de Vilafranca, que ha desplegat en els últims anys una gran activitat internacional a Xile, Índia, Estats Units, Alemanya, França i Bèlgica entre molts d'altres.

EL PLA DE PROJECCIÓ EXTERIOR: UN NOU INSTRUMENT AL SERVEI DEL MUNICIPI

Els darrers canvis observats en el context mundial han fet que els territoris i les institucions locals esdevinguin molt més sensibles als fenòmens exteriors i a les dinàmiques globals. Aquest pas ha conduït les institucions locals a començar a prendre un paper motor i posar èmfasi en allò que es pot denominar com la projecció exterior del municipi i del teixit local, entenent per projecció "exterior" totes les actuacions dirigides a altres poblacions, actors o institucions, més enllà d'aquells situats en l'àmbit estrictament local.

Aquesta projecció exterior s'ha de considerar com una dinàmica de “doble sentit”, que vol, per una banda, promoure cap enfora els aspectes més destacats de la ciutat i del territori i, al mateix temps, permetre al teixit local nodrir-se de les experiències, oportunitats i recursos que poden provenir de fora.

D'acord amb aquests principis, l'Ajuntament de Vilafranca del Penedès ha elaborat un Pla de Projecció Exterior amb la voluntat de dotar-se d'una estratègia transversal que impliqui la col·laboració activa dels diversos serveis municipals en matèria d'acció exterior.

A la vegada, el Pla de Projecció Exterior obliga a implicar altres actors locals i a posar en marxa un procés de concertació per buscar sinergies i articular les accions de l'Ajuntament i dels principals actors i entitats del territori, així com de la ciutadania.

OBJECTIUS DEL PLA DE PROJECCIÓ EXTERIOR

Les activitats de caràcter internacional i les mostres d'obertura cap a l'exterior de la institució local i dels actors de Vilafranca del Penedès són riques i diverses, però existeixen certes debilitats i reptes que ha d'afrontar el municipi i que són, en gran part, els que han motivat l'elaboració del Pla de Projecció Exterior.

Reptes:

- No s'ha posat prou en valor de cara enfora la cultura integral del vi ni la riquesa de l'entorn territorial, patrimonial i de paisatge.
- La ciutat no recull tots els fruits de la seva situació geoestratègica i es planteja la qüestió de la millora de l'atractivitat de la ciutat i del seu entorn a nivell productiu, turístic i cultural.
- Les accions dels diferents actors no estan prou articulades entre elles, tot i que s'han fet passos importants en la transversalitat intrainstitucional i en l'articulació amb actors locals.

Objectius prioritaris:

1. Millorar significativament la imatge exterior de la ciutat i del seu territori.
2. Promocionar cap enfora els productes del territori i els valors de la societat vilafranquina.
3. Captar millor les oportunitats exteriors, procedents de l'àrea de Barcelona, de Catalunya i del món.
4. Obrir més la ciutadania a la situació de l'economia i de la societat global, a les desigualtats internacionals i a la riquesa d'altres cultures.
5. En aquest procés, fer treballar en comú i de forma articulada els diferents actors locals, sota el lideratge de la institució local.

MODEL DE CIUTAT I EIXOS PER A LA PROJECCIÓ EXTERIOR

Resultat de les reflexions i intercanvis que van tenir lloc al voltant de les fortaleeses i especificitats de la ciutat i del seu territori durant el procés d'elaboració del Pla, s'ha posat de manifest que Vilafranca es caracteritza per una sèrie de trets específics que defineixen el model de ciutat que es vol potenciar a través de la implementació del Pla de Projecció Exterior:

Vilafranca del Penedès és una ciutat mitjana fortament articulada i integradora, arrelada en les seves tradicions culturals, però al mateix temps dinàmica i innovadora, capital d'un territori vitivinícola que aposta per la qualitat i la sostenibilitat.

D'acord amb aquest model de ciutat, s'han identificat tres eixos que representen el triangle bàsic sobre el qual s'assenta el desenvolupament de la ciutat: el VI, la CULTURA i el TERRITORI.

Els tres eixos de projecció exterior són de caràcter transversal i impliquen diferents sectors d'activitat i serveis municipals. De fet, el Pla de Projecció Exterior pretén donar suport als plans sectorials existents –principalment en l'àmbit cultural i en la cultura integral del vi-, posant en valor aquelles activitats sectorials que poden contribuir a l'objectiu de la projecció exterior del municipi.

➤ Eix 1. Vilafranca, capital catalana del vi

Aquest eix es basa en les nombroses activitats existents de caràcter productiu, cultural i artístic que giren entorn a la cultura integral del vi i de la vinya. Es tracta de fer un salt qualitatiu i crear les condicions adequades perquè Vilafranca del Penedès es doni a conèixer com a capital del vi a Catalunya i pugui projectar-se com a tal de cara a l'exterior.

Línies de treball:

1. Posar en valor els elements de capitalitat de Vilafranca, existents i potencials.
2. Millorar i difondre el model d'entourisme i augmentar el seu impacte en el municipi de Vilafranca del Penedès.
3. Consolidar el clúster del vi en el territori i promocionar-ho cap enfora, des del punt de vista de la integració i la qualitat.
4. Fer de Vilafranca del Penedès un referent en l'oferta formativa vinculada a la gestió empresarial en el món del vi i l'entourisme.
5. Difondre cap enfora la imatge de Vilafranca del Penedès com a capital catalana del vi.

➤ Eix 2. Una major projecció de Vilafranca del Penedès en l'àmbit de la cultura i del patrimoni

Aquest segon eix vol potenciar les activitats existents lligades a la cultura, festes i tradicions populars, que van des de la Festa Major fins al Carnaval. Aquesta riquesa s'ha de donar a conèixer i promoure a fora, com a senyal d'identitat i com a factor d'atracció cultural i turística.

Tanmateix, la projecció cultural de Vilafranca del Penedès no pot limitar-se a aquest aspecte i ha d'incloure també els elements de la cultura contemporània que tenen un fort arrelament a la ciutat, sobretot en el camp musical.

També forma part d'aquest eix, la protecció del patrimoni històric i la valorització del patrimoni immaterial. En aquesta perspectiva, l'actuació castellera podria esdevenir un símbol "exportable" dels valors de la societat i del territori local.

Línies de treball:

1. Difondre més a l'exterior la imatge de Vilafranca del Penedès com a referent de cultura popular i tradicional.
2. Promoure cap enfora la visió de Vilafranca del Penedès com un pol d'atracció en els altres camps de la cultura.
3. Consolidar i enriquir l'oferta cultural de la ciutat i pensar-la en clau catalana i internacional.
4. Estimular l'obertura de la ciutadania cap a l'exterior i cap als temes internacionals.

➤ Eix 3. Fer de Vilafranca del Penedès un referent de territori ecosostenible i innovador en matèria d'aprofitament energètic

Aquest eix vol contribuir a posar en evidència i promoure cap enfora els esforços que fan el teixit productiu i la mateixa institució local per aprofitar millor l'energia i avançar cap a l'ecosostenibilitat, gràcies, en particular, al reciclatge i tractament dels residus de la vinya.

El fet que aquesta preocupació no sigui únicament la d'algunes bodegues més sensibles al tema de la sostenibilitat, sinó que sigui assumida per la institució local com un criteri comú i definidor del territori representa, en aquest cas, l'element innovador i diferenciador que pot situar Vilafranca del Penedès al capdavant de les zones vitivinícoles en aquest terreny.

Línies de treball:

1. Tancar el cercle de la vinya aprofitant la biomassa generada pels residus.
2. Desenvolupar i difondre el caràcter ecosostenible de la ciutat.
3. Donar suport als esforços del territori cap a l'ecosostenibilitat.
4. Promoure la imatge exterior de Vilafranca del Penedès en aquest camp.

IMPLEMENTACIÓ DEL PLA DE PROJECCIÓ EXTERIOR

✓ Enfortiment institucional

El Pla de Projectió Exterior abasta un gran nombre d'activitats, moltes de les quals tenen un caràcter marcadament transversal. La majoria d'aquestes activitats necessiten l'acció combinada i articulada dels serveis municipals i impliquen, al mateix temps, una concertació amb els actors i les entitats locals. Per aquesta raó, l'execució del Pla requereix, per part de l'Ajuntament, una gran capacitat institucional de coordinació i dinamització multi-actor.

Aquesta funció va ser coberta de manera eficient durant el procés d'elaboració del Pla per part de la Comissió de Seguiment, que va ser creada expressament en el marc d'aquest procés. La Comissió de Seguiment, dirigida pel Regidor de Relacions Internacionals de l'Ajuntament, està formada per representants dels principals serveis municipals concernits per l'àmbit de la projecció exterior: Relacions Internacionals, Promoció Econòmica, Cultura, Medi Ambient, Comerç i Turisme, Urbanisme, Comunicació i Cooperació.

Aquesta Comissió, per tant, tindrà continuïtat durant l'execució del Pla de Projectió Exterior i, a través de la coordinació del Servei de Relacions Internacionals de l'Ajuntament, s'encarregarà de pilotar la implementació del Pla i de canalitzar els contactes, les relacions i convenis amb els actors del territori i amb els socis potencials.

✓ Instruments

L'execució del Pla de Projectió Exterior implica el reforç i la dinamització dels contactes internacionals de Vilafranca del Penedès i la creació de nous espais d'incidència. Alguns dels instruments que en facilitaran la consecució són:

- Relacions bilaterals i multilaterals amb altres ciutats.
- Participació en xarxes de ciutats, intercanvi de coneixements i identificació de bones pràctiques.
- Seguiment de les polítiques europees i incorporació en l'agenda local dels principals debats europeus i internacionals.
- Acompanyament i acollida de delegacions i esdeveniments amb dimensió internacional.
- Serveis per als agents locals i la ciutadania interessats en emprendre activitats a l'exterior (formació, treball, inversions) així com enllaç amb els agents i la població vilafranquina resident a l'estranger i acollida de la població immigrada.
- Activitats de comunicació i màrqueting en el pla local i exterior.

✓ Seguiment i avaluació

Es realitzarà una valoració tècnica de l'avançament del Pla i dels seus resultats anualment. Aquesta valoració ha de permetre revisar i ampliar les activitats, així com revisar les possibles mancances observades. L'Ajuntament promourà una avaluació més profunda a mig camí i al final del període d'execució del Pla de Projectió Exterior, sense descartar l'avaluació de l'impacte a més llarg termini. L'avaluació d'impacte pot ser útil per fer visible a la ciutadania, els efectes del Pla a mitjà i a llarg termini i donar més elements de legitimitat a les activitats empreses a favor de la projecció exterior del municipi.

La Comissió de Seguiment, com a instància de concertació intersectorial, tindrà la responsabilitat tècnica de realitzar el seguiment i l'avaluació del Pla.

Contacte

Servei de Relacions Internacionals
Tel. 938180137
C/E rel.internacionals@vilafranca.org